

Platforma pentru Egalitate de Gen

Adresa: Str. Grigore Alexandrescu 13, Chișinău, Republica Moldova

E-mail: secretariat.platformadegen@gmail.com

Web: www.egalitatedegen.md

Nr 4/25.03.2026 din 25 martie 2026

Către:

1. Aneta DOVBENCO,
Consultantă principală,
Direcția elaborare acte normative
aneta.dovbenco@justice.gov.md
secretariat@justice.gov.md

AVIZ

**la Proiectul Legii pentru modificarea unor acte normative (alinieria cadrului normativ la standardele aplicabile organismelor de promovare a egalității)
(Nr. unic de înregistrare 212/MJ/2026)**

Platforma pentru Egalitate de Gen salută inițierea proiectului de Lege pentru alinierea cadrului normativ la standardele aplicabile organismelor de promovare a egalității, în vederea alinierii la acquis-ul comunitar. În urma analizei proiectului, remitem următoarele recomandări:

1. Punctul 4 al proiectului prevede că articolul 4 alin. (2) lit. d) al Legii nr. 121/2012 cu privire la asigurarea egalității va prevedea „discriminarea persoanelor pe baza a două sau mai multe criterii” drept formă gravă de discriminare. Cu toate acestea, punctul 3 al proiectului introduce noțiunea de „discriminare intersecțională” ce urmează să se regăsească în art. 2 al Legii 121/2012 și să se înțeleagă drept „discriminarea bazată pe o combinație a criteriilor protejate”. Pentru a asigura coerența noțiunilor în acest act normativ și pentru ca acesta să fie clar și uniform, propunem ca textul de la articolul 4 alin. (2) lit. d) al Legii nr. 121/2012 să fie substituit cu „discriminarea intersecțională”.

2. Adicional, propunem completarea art. 2 al Legii 122/2012 cu noțiunea de „discriminare față de femei”. Această propunere vine în contextul în care Comitetul pentru Eliminarea Tuturor Formelor de Discriminare Față de Femei și Fete, în Observațiile sale Finale pentru Moldova din anul 2020, a reiterat următoarele:

Comitetul laudă diversele planuri strategice și cadrul legislativ al statului-parte pentru promovarea drepturilor femeilor. Cu toate acestea, observă cu îngrijorare că Legea privind asigurarea egalității între femei și bărbați și Legea privind asigurarea egalității

nu protejează în mod explicit femeile de formele intersectate de discriminare, inclusiv pe motive de orientare sexuală, așa cum se prevede în unele legislații naționale.¹

Astfel, Comitetul a recomandat autorităților Republicii Moldova de a:

„modifica Legea privind asigurarea egalității între femei și bărbați și/sau Legea privind aplicarea egalității pentru a include o definiție cuprinzătoare a discriminării împotriva femeilor care să acopere, pe lângă discriminarea directă și indirectă, discriminarea în sfera publică și privată și formele intersectate de discriminare, în conformitate cu articolul 1 din Convenție.”²

În contextul articolului 1 din Convenția CEDAW, noțiunea de „discriminare față de femei” pe care am propus-o ar urma să însemne:

”orice distincție, excludere sau restricție care are ca efect sau scop afectarea sau anularea recunoașterii, beneficierii sau exercitării de către femei, indiferent de starea lor civilă, în baza egalității dintre bărbați și femei, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale în domeniul politic, economic, social, cultural, civil sau în orice alt domeniu.”³

Totodată, facem referință și la recomandarea Comitetului prin care autoritățile Republicii Moldova, trebuie:

”Să reia, fără întârziere, procesul legislativ de modificare a Legii nr. 298/2012 privind activitatea Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității, pentru a oferi Consiliului un mandat ferm privind drepturile femeilor și autoritatea de a emite hotărâri obligatorii și de a impune sancțiuni pentru discriminarea bazată pe gen, cu alocarea unor resurse adecvate (CEDAW/C/MDA/CO/6 20-03762 5/16)”⁴

3. În aceeași ordine de idei precum a avut-o și Comitetul pentru Eliminarea Tuturor Formelor de Discriminare Față de Femei și Fete, **propunem completarea art. 1 I Legii 121/2012**, astfel încât acesta să cuprindă noțiunile de discriminare în domeniul digital, discriminare în mediul public și discriminare în mediul privat. Prin urmare, propunem următorul cuprins al art. 1:

”Scopul prezentei legi este prevenirea și combaterea discriminării, precum și asigurarea egalității tuturor persoanelor aflate sub jurisdicția Republicii Moldova, care poate apărea în viața lor publică sau privată, în sferele politică, economică, socială, culturală și alte sfere ale vieții, atât în mediul fizic, cât și în mediul digital, fără deosebire de rasă, culoare, origine națională, etnică și socială, statut social, cetățenie, limbă, religie sau convingeri, vârstă, sex, identitate de gen, statut matrimonial, orientare sexuală, dizabilitate, stare de sănătate, statut HIV, opinie, apartenență politică, avere, naștere sau orice alt criteriu.”

¹ CEDAW, Concluding Observations on the sixth periodic report of the Republic of Moldova, CEDAW/C/MDA/CO/6, 10 March 2020, para. 10

² Ibid., art. 1

³ CEDAW, 18 December 1979, art. 1

⁴ CEDAW/C/MDA/CO/6, para. 15 (b)

Această nouă definiție ar fi în concordanță și cu intențiile autorilor proiectului, după cum s-au expus în nota de fundamentare cu referire la lacunele privind criteriile protejate, și anume, autorii proiectului specifică că *„Absența reglementării explicite ar putea limita accesul la depunerea plângerilor de către persoanele din grupurile marginalizate, îngreunând sarcina Consiliului pentru egalitate să acorde o atenție sporită nevoilor specifice de accesibilitate ale acestora.”*.

4. Propunem completarea listei de forme grave de discriminare cu „discriminarea față de femei” și „discriminarea în mediul digital”.

În ceea ce ține de „discriminarea față de femei”, studiile arată că Republica Moldova se confruntă în continuare cu inegalități structurale de gen, care afectează în mod disproporționat femeile, pe piața muncii, în politică, domeniul sănătății, educației, accesul la resurse etc.⁵ Spre exemplu, studiile arată că, ponderea celor care consideră „că destinul femeii este familia și gospodăria,” se situează la 62,4% în 2026, un nivel foarte apropiat de cel din 2025 (63,1%). De asemenea a crescut constant ponderea celor care consideră „că este de datoria femeilor să se ocupe de treburile casnice,” cu 4,5p.p. Aceste tendințe sugerează o ușoară consolidare a percepțiilor tradiționale privind responsabilitățile casnice ale femeilor. Astfel, în mod evident discriminarea față de femei constituie o formă gravă de discriminare.

Cu referire la discriminarea în mediul digital, considerăm că aceasta reprezintă o formă gravă de discriminare din cauza impactului pe care îl poate avea, raporturile discriminatorii excedând cu mult relația petiționar - reclamat. Prin crearea unei situații discriminatorii în domeniul digital, precum ar fi rețelele sociale, reclamatul de fapt, indirect, instigă la discriminare și terțe persoane, deoarece conținutul discriminator nu este adresat doar direct victimei discriminării, dar unui grup lărgit de persoane.

5. Propunem excluderea sintagmei „nu se extind asupra și” din art. 2 alin. (2) al Legii 121/2012, întrucât aceasta poate duce la interpretarea eronată a noțiunii de discriminare, și anume precum că aceasta nu ar putea să existe în cadrul căsătoriei liber consimțite dintre bărbat și femeie, în cadrul raporturilor de adopție și în cadrul cultelor religioase.

***Cu respect,
Cristina Snegur, Președinta PEG***

⁵ https://progen.md/wp-content/uploads/2026/03/CPD_IEG-2026.pdf